

Rekenkameronderzoek kwaliteit van raadsvoorstellen

Rekenkamer Achtkarspelen
Jop de Graaff (TwynstraGudde)

3 augustus 2026

Impact op morgen.

A close-up photograph of a spiral-bound notebook. The notebook is open, showing a page with a ruler and some faint text. A black pen is resting on the page, with its tip pointing towards the bottom right. The spiral binding is visible on the left side. The image is partially obscured by a white circular shape on the right side.

Agenda

- Aanleiding en doelstelling
- Vraagstelling en afbakening
- Aanpak
- Bevindingen
- Conclusies en aanbevelingen

Aanleiding en doelstelling

Aanleiding

- Eerdere (rekenkamer)onderzoeken in diverse Nederlandse gemeenten naar de kwaliteit van raadsvoorstellen laten zien dat deze voor verbetering vatbaar zijn.
- Stond niet op de agenda van de rekenkamer, maar wel voor gekozen i.v.m. de ontvlechting en de gemeenteraadsverkiezingen.

Doelstelling

Inzicht krijgen in:

- Of de kwaliteit van de raadsvoorstellen voldoende is voor de gemeenteraad om zijn kaderstellende en controlerende rol goed te vervullen.
- Dit om de positie van de raad te versterken en het besluitvormingsproces, indien nodig, te verbeteren.

Vraagstelling

Centrale vraag

Hoe is de kwaliteit van de raadsvoorstellen en is die kwaliteit voldoende voor de gemeenteraad om zijn kaderstellende en controlerende rol te vervullen?

Deelvragen over:

- Proces (rollen, taken en verantwoordelijkheden)
- Kwaliteit van de raadsvoorstellen (structuur, format en begrijpelijkheid)
- Beleidsrationaliteit (beleidsmatige relevantie en inbedding)
- Ervaringen van raadsleden
- Concrete verbeteringen

De aanpak in beeld – Planning

1. Startgesprek
September 2025

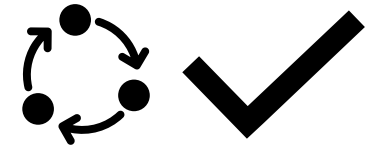
**2. Documentenstudie
& Enquête**

**3. Focusgroepen,
gesprekken en raadssessie**

4. Conceptrapport

**5. Wederhoor, eindrapport
en presentatie**
Augustus 2026

Bevindingen

Proces

- Helder beschreven, beschrijving is in grote lijnen bekend en vormt basis voor de praktijk.
- Verantwoordelijkheden zijn per stap vastgelegd, inclusief controle/afstemming
- Verschillende factoren die de kwaliteit van het proces onder druk zetten:
 - Integrale afstemming/consulteren van collega's wordt te laat, onvoldoende en niet uniform georganiseerd.
 - De rol van de agendacommissie en de griffie is onvoldoende duidelijk.

Kwaliteit

- Er wordt geïnvesteerd in de kwaliteit van de voorstellen middels trainingen/opleidingen.
- Voorstellen hebben over het algemene een herkenbare en logische opbouw.
- Kwaliteit is per voorstel verschillend. Oordeel van raadsleden = **6,48**.
- Aandachtspunten op het gebied van:
 - Zelf kopjes toevoegen.
 - Bondige/korte samenvattingen.
 - Zelfstandig leesbaarheid.
 - Toelichting van vaktermen en afkortingen.
 - Beperkt ingevulde/toegelichte risico's.
 - Vaak ontbreken van evaluatieafspraken.

Beleidsrationaliteit

- Meestal is duidelijk welk probleem moet worden opgelost en waarom het onderwerp actueel en relevant is.
- Er wordt verwezen naar eerder vastgesteld beleid/eerdere raadsvoorstellen.
- Afwijkingen daarvan worden doorgaans onderbouwd.
- Aandachtspunten:
 - Alternatieven worden onvoldoende uitgewerkt.
 - Niet altijd duidelijk wat de bijdrage is aan de oplossing van het geformuleerde probleem, vastgestelde beleidsdoelen en ambities.

Conclusies en aanbevelingen

Conclusies (1/2)

- De kwaliteit van de raadsvoorstellen stelt de gemeenteraad in het algemeen in staat om zijn kaderstellende en controlerende rol te vervullen.
- Er gaat al veel goed:
 - Helder proces.
 - Format met vaste kopjes.
 - Heldere beslispunten.
 - Beleidsrationaliteit.

Conclusies (2/2)

- Kwaliteit is niet op alle onderdelen voldoende geborgd:
 - Eenduidige toepassing van format.
 - Integrale afstemming.
 - Rol van agendacommissie/griffie.
 - Bondige en kernachtige samenvattingen.
 - Zelfstandig leesbaarheid.

→ Daardoor beschikt de raad niet altijd over kwalitatief goede voorstellen die nodig zijn om besluiten goed onderbouwd te nemen.
- Geen gedeeld beeld van wat een goed raadsvoorstel precies is, kwaliteit daardoor afhankelijk van individuen.

Aanbevelingen

Verbetering van de kwaliteit van de raadsvoorstellen zelf

1. Verzoek het college om het format aan te scherpen met een duidelijke schrijfwijzer met minimale kwaliteitseisen per kopje die concreet kunnen worden getoetst en deel het met de raad.
2. Verzoek het college om een structureel intern scholingsaanbod voor opstellers van raadsvoorstellen te creëren.

Verbeteringen van het proces

3. Verzoek het college om de rollen van de griffie en de agendacommissie in het proces duidelijk vast te leggen.
4. Verzoek het college om de inhoudelijke toets door teammanagers te versterken.
5. Verzoek het college om integrale afstemming verplicht en aantoonbaar onderdeel te maken van het proces, alvorens het voorstel kan worden geagendeerd bij het portefeuillehoudersoverleg (PFO).